

## Vad betyder en siffra? Blockaden i praktiken.



### Vad betyder en siffra? Blockaden i praktiken.

I den kubanska pressen blev det rubriker: För första gången har skadorna orsakade av USA:s blockad under ett år överskridit 5 miljarder dollar.

### AFECTACIONES POR EL BLOQUEO POR AÑOS DESDE 2015 EN MILLONES DE DÓLARES



Kostnaderna för blockaden i US dollar. För varje år från 2015. Idag skadar blockaden Kuba med drygt 15 miljoner dollar om dagen.

Vad innehåller en siffra? Hur mycket skada, hur många krossade drömmar, hur mycket motstånd? Den som tiger dödar också.

2015 återupptog USA och Kuba de diplomatiska relationerna och respektive ambassader öppnade för första gången på närmare 60 år. Samma år sändes ett blodprov från Havanna till Tel Aviv för att analyseras och bekräfta en brist på GLUT1protein hos en 12-årig flicka. Proteinlet låter vid normalt tillstånd socker att passera till det centrala nervsystemet och föra energi till hjärnan. I Kuba lever en vetenskapsman som kunde ställa diagnos på denna ovanliga sjukdom som fram till 2019 diagnosisterats hos endast 500 personer i världen. Flickan Pilar, som tvingats sitta i rullstol sedan treårsåldern och lider av anfall nästan sedan hon föddes, kunde inte nå fram till läkaren med sitt blod för att låta undersöka det på grund av blockaden som hindrar de kubanska sjukhusen från att ha rätt utrustning. Inte heller kunde hon undersökas molekylärt i Kuba, som saknar den nödvändiga genetiska sekvenseraren.

Över 70 procent av Kubas befolkning har fötts under USA:s blockad, världens i särklass längsta. Pilar, den enda flickan i Kuba som lider av De Vivo Syndromet, är en av dem. För att kunna hitta orsaken till Pilars försenade neuroutveckling hade hennes föräldrar kontaktat Dr Beatriz Marcheco, chef för Nationella Genetikcentrat, med vilken de diskuterade diagnosen: 'Jag såg doktorn gråta och hennes tårar föll i anteckningsboken. Jag berättade sedan för någon som väntade på oss hemma: 'att studiet av Pilars genetiska sammansättning kommer att genomföras för att denna kvinna kommer att göra det'?', säger mamman, om den kubanska läkarens

beslutsamhet att hjälpa till varje pris. För att bekräfta den mycket speciella diagnosen hade de kubanska specialisterna till och med e-mailkontakt med den nordamerikanske specialist som upptäckte sjukdomen. Men då Kuba på grund av blockaden inte kan köpa någon utrustning eller material som innehåller 10 procent eller mer av USA-ursprung, fördröjdes den genetiska studien på ön. Slutligen genomfördes den i stället i ett laboratorium på andra sidan jordklotet.

USA är inte det enda landet i världen som säljer dessa produkter. Men blockaden har effekter också i andra länder. 3 december 2019 vägrade det multinationella Nutricia, med högkvarter i Nederländerna, att leverera näringskomplement och livsmedel för medicinsk användning till dieter för att behandla sjukdomar och störningar till Medicuba. Företaget hänvisade till Artikel III i USA:s Helms-Burtonlag. Helms-Burton är en lag som president Clinton införde 1996. Då hade Pilars föräldrar ännu inte träffats. Artikel III aktiverades för två år sedan när Pilar just fyllt 15 och dansat i en rosa klänning omgiven av ljus och blommor. För sin diet behöver Pilar 13 mediciner om dagen i sammanlagt 27 tabletter. På ett år tar hon 9 855 enheter av olika mediciner. Varje dag, under dessa 365 dagar, från april 2019 till mars 2020, fick Medicuba samma svar från de allra flesta av de 50 nordamerikanska apotek som det kontaktade för att köpa olika mediciner: Inget svar alls. Den som tiger, dödar också.

1975 skrev den colombianske författaren Gabriel Garcia Marquez efter en resa till Kuba: ?Vi kommer att för evigt ha otaliga listor på de sjuka som hade kunnat räddas om det inte varit för blockaden. Vi kommer också att minnas namnen på de som led mest, de som tvingades stanna på sjukhus i långa perioder, de vars hälsa försämrades snabbt och Agustina, som fick sina fyra sista timmar med sin son, med Downs syndrom och nu är 32 år.? Agustina är en kvinna från Pinar del Rio som stod framför sin bebis´ kuvös och sa: ?Nej, du får inte dö för mig för jag kommer att göra dig lycklig så länge jag lever.? Darien överlevde, men fick diagnosen leukemi vid fyra års ålder. Han fick cytostatika i 20 månader, under isolering. Under det senaste året har Radioterapiavdelningen vid Onkologiska- och Radiobiologiska Institutet stått inför avsevärda svårigheter att köpa ny utrustning, tillbehör, reservdelar och cytostatika. Hela systemet av sjukhus och vårdcentraler lider av de negativa effekterna av blockaden. Men det är vissa tjänster som påverkas mer, sådana som hjärtoperationer, ortopedi, onkologi och njurtransplantationer.

Enligt den nyligen släppta dokumentära miniserien ?The War on Cuba? [finns på Svensk-Kubanskas hemsida, under ?Kultur? och ?Film?], producerad av Oliver Stone och Danny Glover, redovisas flera av de åtgärder som Trumpadministrationen vidtagit för att intensifiera blockaden.

Författaren Mario Benedetti från Uruguay: ?USA trodde, inte utan anledning, att den massiva blockaden och förbudet för alla latinamerikanska länder från att handla med Kuba, skulle innebära den kubanska revolutionens nederlag. Men de förstod inte beslutsamheten, offerviljan, modet och viljan att arbeta för denna revolution som kubanerna tillägnat sig. Konsten att utöva mirakel är, strängt talat, konsten att utöva rättvisa.? ?Det fick mig att tänka, med en rysning, att de verkligen förstår lycka.? Benedetti igen: ?Om USA:s UD hade insett hur den grymma blockaden mot Kuba fungerar som en provokation som stimulerar till att hitta andra resurser, finna andra kanaler, upptäcka andra lösningar, skulle det kanske ha modifierat påtryckningarna för länge sedan.?

Kultur och idrott är två områden som också drabbas hårt av blockaden. När Yarisley Silva började träna gjorde hon det oftast på sågspån eftersom det inte fanns någon stavhoppsmatta. Idag är hon olympisk medaljör i stavhopp. Omara Durand övade många gånger utan skor och startblock. Ibland måste hon fortfarande göra det utan startblock. Hon är paraolympisk mästare och anses vara drottning det senaste årtiondet i sin klass. Yersibel Miranda lärde sig spela schack i lokaler där barn fick turas om att spela med de få tillgängliga schackspelen. Idag är hon internationell utbildare i schack och vann de nationella mästerskapen 2017.

Den kubanske konstnären Liang Dominguez Fong återvänder efter varje arbetsresa utomlands med penslar och dukar. I Kuba kan han inte få tag på det. Den första kvinnan som utexaminerades som dirigent i landet, Zenaida Romeu, använder sig av fiolsträngar som kasserats i andra länder. I Kuba finns inga möjligheter att få tag på strängar eller dräkter. Solisten i Guido Lopez-Gavilan Orkestern, Denise Hernandez, lärde sig spela cello med ?bara en pinne?, eftersom det inte fanns några instrument. När hon äntligen fick tag på ett var situationen sådan att hon behövde gå mycket långt mellan hemmet och konsertlokalen eftersom det knappt gick några bussar på grund av bränslebrist.

Under den senaste perioden har Cubadeportes (Kuba idrottsföretag) fått allt större svårigheter med att importera idrottsutrustning som har nordamerikanska märken. Många av dessa utrustningar är obligatoriska enligt reglerna från internationella förbund. Samma

svårigheter gäller kultur där nya strängar, balettskor eller målardukar är en lyx.

Man skulle kunna tro att när vi lever i en pandemi utan like, skulle pressen och påtryckningarna minska. Viruset förstår sig inte på klass, men behandlingen gör det. Viruset vet inget om länder, men tillgången till respiratorer, ansiktsmasker, diagnosutrustning, skyddsglasögon, dräkter, handskar, reagenser och andra förnödenheter gör det. Donationer och inköp från schweiziska organisationer och företag, liksom från kinesiska Alibaba, kunde inte levereras till Kuba.

Paradoxen är att medan kanalerna för att ta emot hjälp till Kuba stängdes i mars, så bad ett 40-tal länder om hjälp för att bekämpa Covid-19 från landet som är utsatt för blockad av världens mäktigaste nation. Paradoxen är att regeringen i ett så stort land upprörs över ett så litet. Paradoxen är att när du säger att du inte blockerar människor, så är det precis de som är de första som blockeras. Paradoxen är att när du blockerar det materiella så släpper du loss det immateriella.

Abel Bajuelos säger att ?vi är ett land där kreativiteten nästan är genetisk?. Bajuelos är egenföretagare som under de hårda månaderna av pandemi använde sin 3D-printer för att tillverka visir, förbandsmaterial och klaffar i samarbete med statliga institutioner. ?Jag hade gjort det tidigare med proteser för barn, ett av de områden som drabbats hårt av blockaden.? Mitchell Valdés är en erkänd kubansk vetenskapsman som utvecklat respiratorer ?made in Cuba?, vilket besparat landet minst 10 miljoner dollar. Ana Fidelia Quiros är tvåfaldig världsmästare och Olympisk silvermedaljör på 800 meter som syr och distribuerar munskydd i sitt bostadsområde.

Doktor Beatriz Marcheco summerar: ?Vårt svar på svårigheterna är att vi kämpar för livet. Vi har utvecklat ett motstånd som är episkt, ett motstånd som blandas med legend. De kan inte förstå det, för de har aldrig upplevt det?, säger hon om stormakten som försöker krossa kubanerna.

Enligt pappan till den enda person i Kuba med De Vivo Syndromet skulle det ?vara själviskt att säga att vi lyckats besegra något. Det är Pilar som övervunnit det hårda slag som sjukdomen innebär. Du måste alltid försöka med att vara lycklig med det du gör. Du kan inte leva och klaga på svårigheterna som livet givit dig. Vi är inte blockerade föräldrar. Men vi lever i ett blockerat land.?

1975 reste den colombianske Nobelpristagaren Gabriel Garcia Marquez genom Kuba med sin son Rodrigo. Han erbjöd sonen 50 dollar för varje person denne kunde se utan skor. De enda de fann var folk på stranden. Men förutom skorna var Gabo förvånad över de kubanska minikjolarna; ?de kortaste i världen?, skrev han. Också under de hårdaste perioder klär sig kubanska kvinnor enligt modet. De gjorde om sina gamla dräkter, höjde klackarna på sina skor och tillverkade sin egen kosmetika. Med på resan var ?en intelligent chaufför och guide, en högljudd festprisse som ofta fick mig att tänka att han verkligen visste vadlycka är.?

?Nödvändighet föder tvillingar. Det går inte att bilda sig en riktig uppfattning om den kubanska revolutionen utan att förstå hur denna nya insikt smiddes samma natt som blockaden infördes?, sa Gabo efter sin resa till Kuba.

Cuba support Group 201122 (kortat och redigerat)

[They can't understand us because they would have to live it](#)

**Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?**

**Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?**

**Swisha en 20:a eller valfri summa till**

**123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0**

**Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!**

**Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)**